

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till 2007 års
Körkortsutredning

Dir.
2007:128

Beslut vid regeringssammanträde den 27 september 2007

Sammanfattning av tilläggsuppdraget

Den särskilda utredaren med uppdrag att göra en översyn av körkortsförfattningarna och med dem sammanhängande författningar (dir. 2006:119) ska, mot bakgrund av regleringen i yrkesförardirektivet¹, analysera om åldersgränserna för att framföra fordon avsedda för persontransport i körkortskategori D ska ändras. Vidare ska utredaren analysera om ålderskravet för taxiförare bör ändras. Analyserna ska göras med beaktande av de trafiksäkerhetsskäl som finns. Utredaren ska lämna de författningsförslag som kan behövas.

Utredaren ska enligt kommittédirektiven (dir. 2006:119) redovisa sitt uppdrag senast den 1 maj 2008. Utredningstiden förlängs. Med ändring av den beslutade tiden för redovisning ska utredaren i stället redovisa sitt uppdrag senast den 1 oktober 2008.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/59/EG om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransporter och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3820/85 och rådets direktiv 91/439/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 76/914/EEG (EUT L 226, 10.9.2003, s. 4, Celex 32003L0059).

Bakgrund

2007 års körkortsutredning

Regeringen beslutade den 30 november 2006 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av körkorts-författningarna och med dem sammanhängande författningar. Utredaren skulle också analysera hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EU om körkort (tredje körkortsdirektivet)² ska införlivas i svensk rätt. I uppdraget ingick att utreda vissa frågor om förnyelse och utbyte av körkort, analysera förslag till förändringar av reglerna för nyblivna förare under prövotiden, se över systemet med läkares anmälningsplikt samt analysera hur författningsändringarna med anledning av det nya yrkesförardirektivet och det tredje körkortsdirektivet påverkar varandra.

Åldersgränser m.m.

Åldersgränser för körkortsbehörigheterna D och DE

Enligt 3 kap. 1 § körkortslagen (1998:488) får körkort för behörigheten D utfärdas för den som har fyllt 21 år. Höjningen till den nuvarande 21-årsgränsen föranleddes av det ansvar det innebär att handha persontransporter med buss (se prop. 1997/98:63, s. 88).

Av det nu gällande körkortsdirektivet följer att åldersgränsen för körkortskategorierna D och DE ska vara 21 år³. Enligt tredje körkortsdirektivet kommer åldersgränsen för körkortskategori-

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort (EUT L 403, 20.12.2006, s. 18, Celex 32006L0126).

³ Rådets direktiv 91/439/EEG av den 29 juli 1991 om körkort (EGT L 237, 24.8.1991, s. 1, Celex 31999L0439[01]).

erna D och DE att höjas till 24 år utan att det påverkar de lägre åldersgränser som följer av det nya yrkesförardirektivet för att framföra sådana fordon.

Yrkesförardirektivet ställer krav på att föraren innehar viss yrkeskompetens och ålder för att få framföra fordon avsett för förvärvsmässiga persontransporter i körkortskategorierna D och D+E. Det krävs att föraren har förvärvat en grundläggande kompetens. Den kan förvärfvas antingen genom ett obligatoriskt krav på viss grundutbildning som avslutas med ett prov eller ett system med enbart obligatoriskt prov. Yrkesförardirektivet gör det möjligt för medlemsstaterna att tillåta en lägre åldersgräns vid framförande av fordon i körkortskategorierna D och DE än vad som följer av det andra och tredje körkortsdirektivet om det är frågan om persontransporter som sker förvärvsmässigt.

Det är bl.a. trafiksäkerhetsskäl som ligger bakom de nya kompetenskraven.

Åldersgräns för taxiförarlegitimation

Enligt 3 kap. 3 § 1–2 yrkestrafiklagen (1998:490) får taxiförarlegitimation ges till den som har fyllt 21 år och sedan minst två år har körkort med behörigheten B eller har körkort med behörigheten D. Højningen från 19 till 21 år för att få köra taxi motiverades av det ansvar det innebär att handha persontransporter (se prop. 1997/98:63 s. 88). Kravet på körkortsbehörighet B i minst två år för att kunna få taxiförarlegitimation ansågs ge sökanden tillräcklig erfarenhet och möjlighet att öva upp sin körförmåga.

Gymnasieutredningen

Regeringen har nyligen gett en särskild utredare (En reformerad gymnasieskola, kommittédirektiv 2007:8) i uppdrag att lämna förslag till en framtida struktur för gymnasieskolans studievägar. Utredaren ska bl.a. se över gymnasieskolans nationella program och inriktningar och föreslå vilka program och inriktningar som bör finnas. Av förslaget ska det framgå vilka program som ska vara studieförberedande och vilka som ska vara

yrkesförberedande. Utredaren ska redovisa sina förslag senast den 31 mars 2008.

Enligt direktiven förväntas den nya gymnasieskolan innehålla tre utbildningsvägar: studieförberedande program som leder till en högskoleförberedande gymnasieexamen, yrkesförberedande program som leder till yrkesexamen samt lärlingsprogram som leder till lärlingsexamen eller gesällbrev. De yrkesförberedande programmen ska hålla sådan kvalitet att de leder till anställningsbarhet i yrket och förbereder för fortsatt eftergymnasial yrkesutbildning. Programmet ska fokusera på karaktärs- och yrkesämnena. Nära samverkan mellan program och bransch är en förutsättning för att uppnå högsta kvalitet. Avgörande för om en yrkesutbildning är attraktiv eller inte är att den svarar mot verkliga behov i samhället och arbetslivet.

I den mån utredaren föreslår ändrade åldersgränser som medför att yrkesförarutbildningen för persontransporter kan vara aktuell för gymnasieskolan finns ett behov av samverkan med Gymnasieutredningen (U 2007:01).

Tilläggsuppdraget

Yrkesförardirektivet ger medlemsstaterna möjlighet att bl.a. tillåta en lägre åldersgräns än 21 år hos förare som förvärvsmässigt utför persontransporter med buss.

Utredaren ska därför, mot bakgrund av yrkesförardirektivet, analysera om en sänkning av åldersgränsen för att framföra fordon avsedda för persontransport i körkortskategori D är lämplig vid förvärvsmässig trafik. Utredaren ska i sin analys klarlägga om det ur trafiksäkerhetssynpunkt och med hänsyn till förarsäkerheten är lämpligt med en sänkning av åldern.

Utredaren ska ta reda på hur andra EU-länder har hanterat den aktuella frågan.

Åldersgränsen för taxiförare bör också behandlas i detta sammanhang. Analysen av lämpliga åldersgränser för körkortsbehörighet D och taxiförarlegitimation ska ske med beaktande av de trafiksäkerhetsskäl som finns. I den mån utredaren föreslår ändrade åldersgränser som medför att yrkesförarutbild-

ningen för persontransporter kan vara aktuell för gymnasieskolan bör samverkan ske med Gymnasiutredningen (U 2007:01).

Om utredaren bedömer att det finns behov av reglering ska förslag om den närmare utformningen av regleringen lämnas.

Utredaren ska enligt kommittédirektiven (dir. 2006:119) redovisa uppdraget senast den 1 maj 2008. Med hänsyn bl.a. till tilläggsuppdraget bör utredningstiden förlängas. Med ändring av den beslutade tiden för redovisning ska utredaren i stället redovisa sitt uppdrag senast den 1 oktober 2008.

Redovisning av tilläggsuppdraget

Utredaren ska redovisa tilläggsuppdraget senast i samband med redovisningen av uppdraget i övrigt, dvs. senast den 1 oktober 2008.

(Näringsdepartementet)